



AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W I KWARTALE 2015 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2015 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

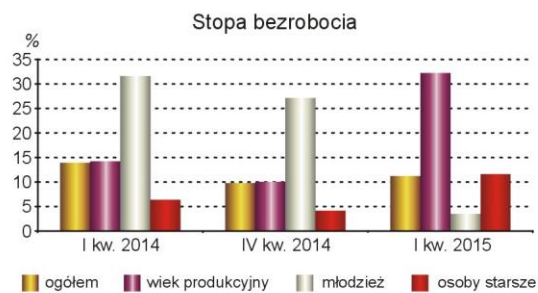
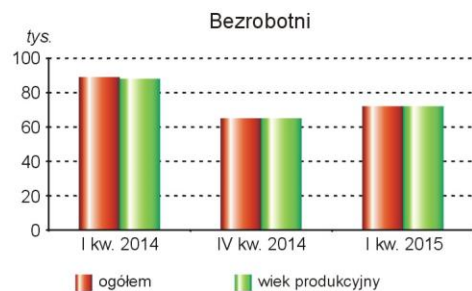
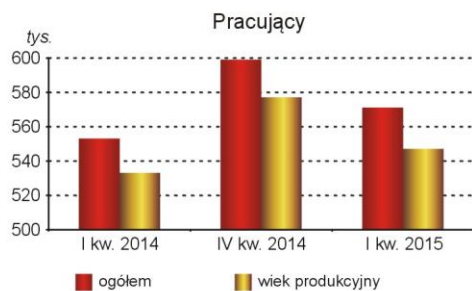
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	I kwartał 2014	IV kwartał 2014	I kwartał 2015
Aktywni zawodowo w tys.	642	664	643
pracujący	553	599	571
bezrobotni	89	65	72
Bierni zawodowo w tys.	535	519	529
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,5	56,1	54,9
Współczynnik zatrudnienia w %	47,0	50,6	48,7
Stopa bezrobocia w %	13,9	9,8	11,2



Aktywni zawodowo

W I kwartale 2015 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 643 tys. osób. Większość z nich (55,5%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 0,2%. Spowodowane zostało to jej wzrostem w grupie kobiet (o 2,1%), podczas gdy wśród mężczyzn wystąpił spadek (o 1,4%).

Znaczne różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 10,5%), natomiast w miastach ubyło 12,4% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 60,3%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 0,4 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 54,9%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 62,2% wobec 47,8% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 51,4% i był mniejszy niż na wsi (57,4%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,1 p. proc. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,3%, a kobiet – 48,3%.

Najwyższy wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 45–54 lata, wśród których wyniósł 2,5 p. proc. osiągając 85,3% oraz 55 lat i więcej (wzrost o 1,0 p. proc. – do 25,9%). Spadek wystąpił natomiast m. in. w grupie osób w wieku 25–34 lata (o 2,3 p. proc. – do 82,9%) oraz 35–44 lata (o 0,2 p. proc. do 84,3%).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 81,1%. Zmniejszył się on na przestrzeni roku o 1,0 p.proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 64,6%, wśród których utrzymał się na poziomie z roku poprzedniego oraz zasadniczym zawodowym – 63,0% (więcej o 1,6 p.proc.). Znacznie większą aktywność niż przed rokiem odnotowano wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 4,3 p.proc.). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wśród nich wskaźnik ten wyniósł 20,5%, przy czym w grupie tej odnotowano jego najwyższy wzrost – o 1,8 p. proc.

Pracujący

Liczba pracujących w I kwartale 2015 r. ukształtowała się na poziomie 571 tys. i zwiększyła się w skali roku o 3,3%. Populacja pracujących kobiet wzrosła znacznie bardziej niż mężczyźni – odpowiednio o 6,6% i 0,6%. Zwiększyła się liczba pracujących na wsi – o 12,3%, natomiast w miastach obniżyła się o 8,2%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale 2015 r. na 1000 pracujących przypadało 1053 bezrobotnych i biernych zawodowo.

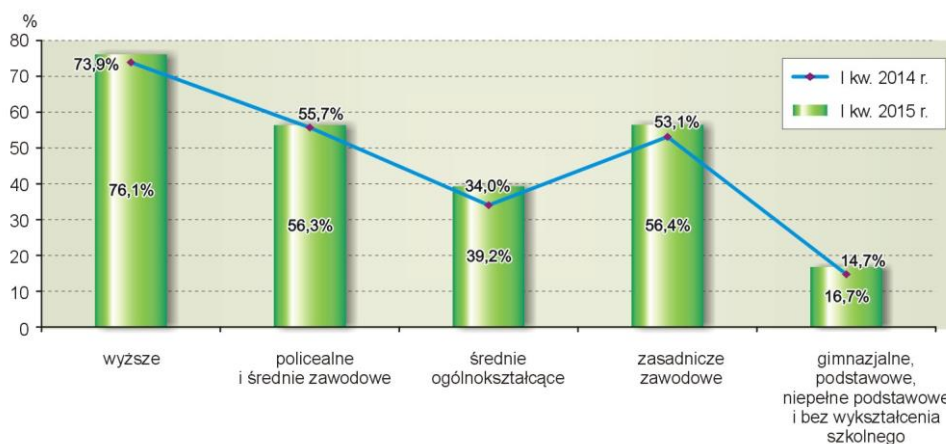
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na wyższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 48,7% (w kraju – 51,1%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 54,4%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (43,3% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,7 p.proc. Wzrost ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród kobiet, dla których wyniósł 2,6 p.proc.; wśród mężczyzn wzrósł o 0,9 p.proc.

Zwiększyły się dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast zwiększył się na przestrzeni roku o 1,3 p. proc. osiągając wartość 45,4%, natomiast na wsi wyniósł 51,2% i był większy o 1,7 p. proc.

We wszystkich grupach wiekowych odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia, w tym najwyższy wśród osób w wieku 35-44 lata – o 3,0 p.proc. i 45-54 lata – o 3,1 p. proc. Wśród osób w wieku 55 lat i więcej wzrost wyniósł 1,7 p.proc., natomiast najniższy był on wśród najmłodszych (do 24 lat) – o 0,3 p.proc.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 76,1%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 2,2 p.proc. Jego wzrost odnotowano także w pozostałych grupach, w tym najwyższy wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 5,2 p. proc.

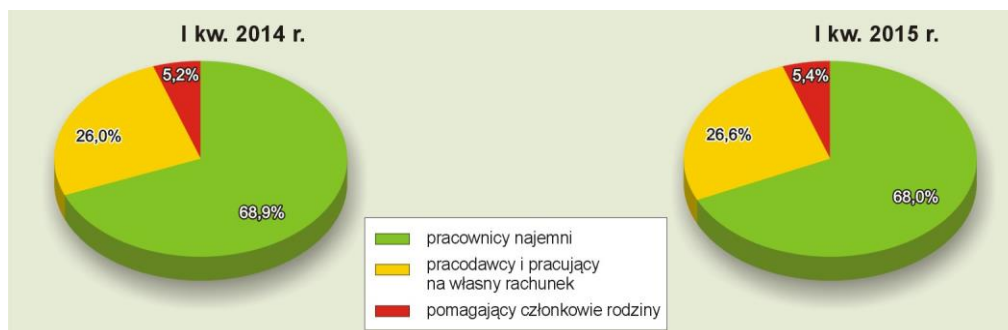
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia



W I kwartale 2015 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 443 tys. osób, tj. 77,6% ogółu pracujących. Spośród nich większość (60,5%) stanowili mężczyźni. Odmiennie przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 128 tys. pracujących przeważały kobiety (66,4%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 3,7%). W sektorze publicznym jego skala była mniejsza i wyniosła 1,6%.

Pracownicy najemni stanowili 68,0% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 26,6%, a pomagający członkowie rodzin – 5,4%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła o 5,6%, pracowników najemnych przybyło 1,8%, a pomagających członków rodzin – 6,9%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia



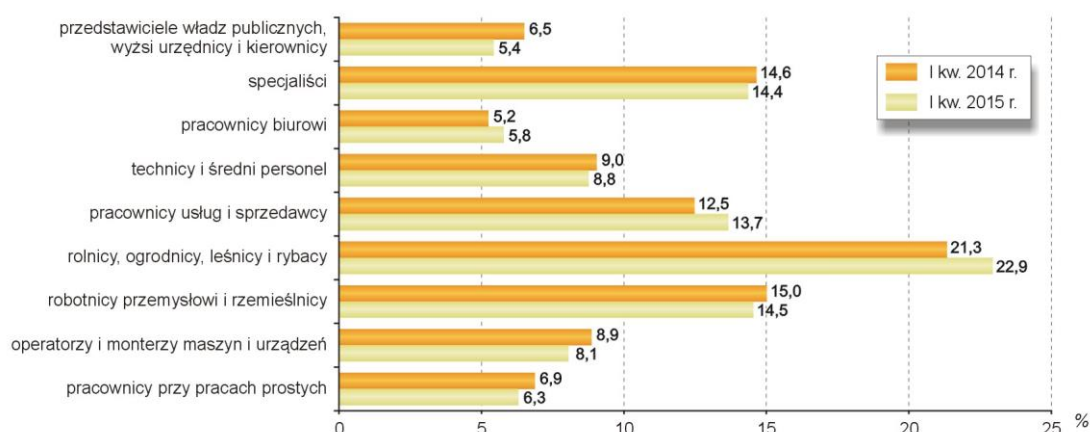
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się na przestrzeni roku o 7,9%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – zmalała o 2,4%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 1,8%. Kobiet w roli pracowników najemnych przybyło natomiast 6,9%. Szybszy wzrost liczby mężczyzn niż kobiet w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek skutkowało spadkiem udziału kobiet w tej zbiorowości na przestrzeni roku o 1,4 p.proc. – do 36,8%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 70,4% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 85,9%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 63,0%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 22,9% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku wzrosła o 11,0%. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 14,5% ogółu, specjaliści – 14,4%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 13,0%.

Pracujący według grup zawodowych



Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 91,3% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 91,6% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 58,1%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród pracowników biurowych – 66,7%, specjalistów – 65,9% oraz pracowników usług i sprzedawców – 64,1%.

Nieznacznie obniżył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 65,1% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 69,6%, a kobiet – 59,8%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 71,6%, podczas gdy na wsi 61,0%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w I kwartale 2015 r. ukształtowała się na poziomie 72 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 19,1%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 62,5% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci, przy czym większy był w grupie kobiet. Liczba bezrobotnych kobiet zmalała o 27,0%, podczas gdy liczba mężczyzn poszukujących pracy – o 13,5%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 34,8%, natomiast na wsi jedynie o 2,3%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W I kwartale 2015 roku ukształtowała się ona na poziomie 11,2% i w skali roku obniżyła się o 2,7 p.proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 19,1%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 8,6%, tj. o 2,0 p. proc. mniej niż przed rokiem.

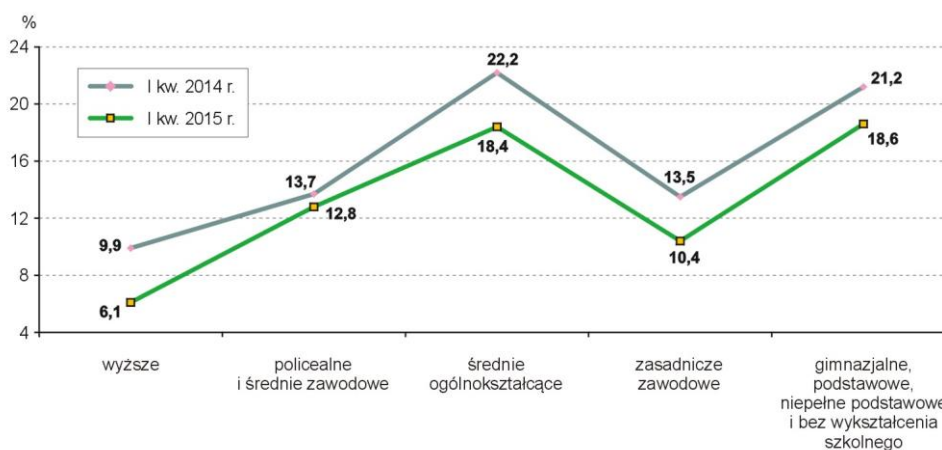
Stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 11,8%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 10,8% aktywnych zawodowo.

Poprawiła się sytuacja kobiet na rynku pracy. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 3,8 p. proc. i wyniosła 9,4%. Wśród mężczyzn spadek wyniósł 1,8 p. proc. W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła wśród nich 12,6%.

Mniejsze bezrobocie niż przed rokiem wystąpiło w większości grup wieku. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 35–44 lata zmniejszyła się o 3,7 p. proc. – do 8,3%. Znaczną poprawę osiągnięto także w zbiorowości –25-34 lata – o 3,3 p.proc. Pogorszyła się jedynie sytuacja wśród najmłodszych 15-24 lata, w której stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,6 p.proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 18,4%, przy czym zmalała ona w skali roku o 3,8 p. proc. Poprawa sytuacji nastąpiła także w pozostałych grupach, w tym szczególnie duża wśród osób z wykształceniem wyższym – spadek stopy bezrobocia o 3,8 p. proc. oraz zasadniczym zawodowym – o 3,1 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia



Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biuro pracy – 76,4%. Mniej osób zdecydowało się na jej poszukiwanie poprzez krewnych i znajomych – 59,7%, ogłoszenia w prasie – 66,7% oraz bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 68,1%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 14,2 miesiąca. Skrócenie tego okresu było wynikiem jego spadku zarówno wśród kobiet (o 0,5 miesiąca – do 14,2 miesiąca), jak i mężczyzn (do 14,3 miesiąca – o 1 miesiąc krócej niż rok wcześniej). Szybciej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 13 m-cy. W miastach zajmowało to przeciętnie 15,7 miesiąca.

Bierni zawodowo

W I kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 529 tys., tj. 45,1% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju – 44,0%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 59,0% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 54,4%.

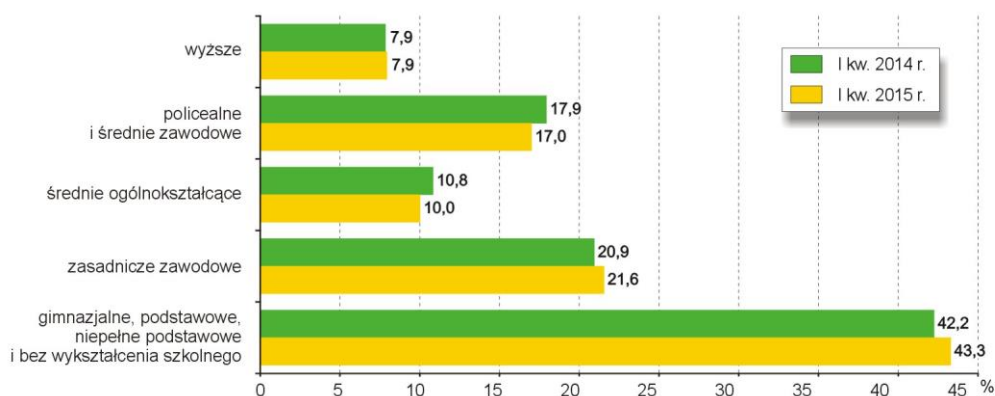
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zmniejszyła się o 1,1%, co było wynikiem jej spadku w miastach – o 9,1%, podczas gdy na wsi zwiększyła się o 6,3%.

W podziale według płci wystąpił wzrost w grupie kobiet – o 1,6%, natomiast w przypadku mężczyzn odnotowano ubytek – o 0,5%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmalała o 1,5% i stanowiła 61,1% ogółu. Spadek liczby nieaktywnych wystąpił także wśród osób w wieku 35-44 lata – o 6,7%. Znaczny wzrost liczby biernych wystąpił natomiast wśród osób w wieku 25-34 lata – o 12,9%.

Najliczniejsza grupa biernych zawodowo (43,3%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 1,3%. Najbardziej przybyło biernych osób wśród posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – o 1,8%, natomiast największy ubytek odnotowano w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 8,6%.

Bierni zawodowo według wykształcenia



Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 47,6% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 20,6% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 12,5% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło ok. 4% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w I kw. 2015 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano niewielki wzrost aktywności zawodowej,
- zwiększyła się liczba pracujących niezależnie od płci; jej dynamika w grupie kobiet była znacznie wyższa niż w populacji mężczyzn,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych, przy czym wystąpił on głównie wśród mieszkańców miast,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej zdecydowanie mniejszy poziom występował na obszarach wiejskich,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo; spadek ten dotyczył jedynie mieszkańców miast.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1172	643	571	72	529	54,9	48,7	11,2
mężczyźni	574	357	312	45	217	62,2	54,4	12,6
kobiety	598	286	259	27	312	47,8	43,3	9,4
Miasta	496	255	225	30	241	51,4	45,4	11,8
Wieś	676	388	346	42	288	57,4	51,2	10,8
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	176	59	40	19	117	33,5	22,7	32,2
25–34	205	170	145	25	35	82,9	70,7	14,7
35–44	185	156	143	13	28	84,3	77,3	8,3
45–54	170	145	133	12	25	85,3	78,2	8,3
55 lat i więcej	436	113	109	4	323	25,9	25,0	3,5
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	222	180	169	11	42	81,1	76,1	6,1
policealne i średnie zawodowe	254	164	143	21	90	64,6	56,3	12,8
średnie ogólnokształcące	102	49	40	9	53	48,0	39,2	18,4
zasadnicze zawodowe	305	192	172	20	114	63,0	56,4	10,4
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	288	59	48	11	229	20,5	16,7	18,6